

**NIEUHAMOWANY** (10) *part praet pass pf*

*W pisowni łącznej (6), w rozłącznej (4).*

*e oraz o prawdopodobnie jasne (tak w nie- oraz hamowany); oba a jasne.*

*sg m N nieuhamowany (2). ◇ G nieuhamowan(e)go (1). ◇ f N nieuhamowaną (2). ◇ n N nieuhamowan(e) (1). ◇ G nieuhamowan(e)go (1). ◇ pl N subst nieuhamowan(e) (1). ◇ A m pers nieuhamowan(e) (1). subst nieuhamowan(e) (1).*

*Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVIII w.*

*W funkcji przymiotnika (10) :*

**1. Nie dający się powstrzymać, niemożliwy do powstrzymania, do opanowania (4) :**

*nieuhamowany w czym (2): A Pan Bog w miłosierdziu fwym nieuhámowány/ dawał im Sędziaki ludzie dziwnie mężne SkarŻyw 558, 527.*

*Wyrażenia: [»nieuhamowany gniew«: Excandescencia, Iachzorn. Pol. Srogi/ nievhámowány gniew. Volck 81.]*

*»rzecz nieubamowana« (1): iŕz lię zawżdy łzami/ ná mękę Páńlką wŕpomináiąc/ zálewáá: ták bárzo/ iŕz rzecz byłá nie vhámowána. SkarŻyw 580.*

*W przen (1) :*

*Wyrażenie: »serca [na co] nieuhamowanego« = nie dający się powstrzymać (1): Wmiłosierdziu był fercá ná ludzką nędzą nieuhámowanego: iáłmużną y czym mógł nikogofz nieopuscił. SkarŻyw 354.*

**2. Nieposkromiony, nieujarzmiony; niesforny, zuchwały; impotens Modrz, Cn; effrenatus, effrenus, ferox, indomitus, infrenabilis, infrenus, proiectus Cn (6) : BielKron [332<sup>2</sup>];** *Tákze też y odŕzczepieńce nie vhámowane [...] ktorzy Koŕcioł Boży trwożą/ tárzáią/ roŕpráŕzáią/ powinna ieŕt zwierzchność hámowác/ powŕciągác WujJudConf 214; O iáko wielka liczbá ieŕt onych/ ktore nieuhámowana do otrzymánia vrzędow chęc/ y ŕpor o doŕtoieńtwá nędznie trapi ModrzBaz 39v; LatHar 326; WujNT 791 marg.*

**a. Gwałtowny; porywczy (1) :** *Nie vbłagáńŕze [Parki] niŕ morze rozgniewáne/ Słuŕŕŕze niŕli wiátry nie vhámowane. KlonŻal D.*

*Synonimy: 1. niepowŕciągniony, nieumiarkowany; 2. niehamowny, nieokrocony, nieokrotły, nieposłuszny, nieuchodzony, nieugłaskany, nieujeżdżony, nieujęty, nieukrocony, nieuniesiony, nieunoszony, nieuskromiony.*

*Cf UHAMOWANY*